

" Ελεγός και Πυρόλιθος " **Γιώργου Παπούλια** **(μετανάστη ποιητή)**

Υπάρχει το δόγμα της αυτονομίας της Τέχνης, αλλά για τον Καντ η αισθητική κρίση, η κρίση της αρέσκειας (γούστο) αποσπάται από την ωφέλεια της πρακτικής χρήσης. Ο Χέγκελ έκανε " ριζικές τομές ", έφερε το ωραίο της Τέχνης πιο πάνω από το ωραίο της Φύσης, ως προϊόν του ανθρώπινου πνεύματος. Η έκφραση της ιδέας για τον Χέγκελ είναι μια αδιάσπαστη διαλεκτική σχέση μορφής (αίσθηση) και περιεχομένου (ιδεών) και μάλιστα ο ιδεαλιστής Χέγκελ ορίζει την εξέλιξη της Τέχνης ως εξέλιξη της ιδέας μέσα από τη λογική.

Ύστερα απ ' όλα αυτά, στη λογοτεχνία επεμβαίνει ο λόγος (γλώσσα και ιδεολογία) και στα εικαστικά τα υλικά μέσα (χρώματα) και η δημιουργική λογική, που καθορίζει το αισθητικό αντικείμενο. Πρόκειται για μια σχέση ακόμη βαθύτερη : η σχέση του ύφους με την αλήθεια μέσα από έναν ελεγχόμενο συντελεστή, όπως η γλώσσα.

Η αισθητική ανάλυση περνά - καμιά φορά χωρίς να το θέλει - από ένα διαχωρισμό (διχοτόμηση) της συναισθηματικής ταυτότητας (χαρά-λύπη- ζιλιά- μίσος) από την εννοιακή σχέση και τη λογική της (γλώσσα -ύφος-λόγος) .

Ποια είναι η σχέση του ωραίου της Φύσης προς το ωραίο της Τέχνης δε θέλει απόδειξη. Η Φύση είναι η πρώτη διδάξασα. Ο άνθρωπος - δημιουργός κάνει βήματα πιο πέρα, πατάει εκείνα τα σκαλιά που οδηγούν στον πολιτισμό.

Δεν μπορούμε να πούμε, λοιπόν, πως το ωραίο είναι εκείνο που μας αρέσει αυθόρμητα, χωρίς την παρεμβολή της λογικής. Ο λογισμός περιπλέκεται- αθώα στην αρχή - κι ύστερα αποφασιστικά, για να δώσει έννοια στο συναίσθημα για να αναπτύξει την κεντρική ιδέα της έμπνευσης μες ' από μια αλήθεια.

Ύστερα απ ' όλα αυτά, η περιγραφική δίνη του ποιητή μπαίνει μέσα στη σάρκα μας :

" Οι εν Μαλέα γλάροι "

(Από τη συλλογή " Ελεγός και Πυρόλιθος " του Γιώργου Παπούλια)

**Κύμα στο κύμα
λουσμένα στον αφρό και στο αλάτι
ματάκια μου γλαρά και άστεγα
φτερό στο φτερό μου ξεφωνίζετε
το πρώτο μυστικό
Φιλί στο φιλί,
ταξίδι στο ταξίδι
σ ' όλα τα ξάρτια και τις τσιμινιέρες
βούκινο το κάνατε
πως οι παγκόσμιες εξουσίες
ελεύθερο μ ' αφήνουν
για να με πάρει η θάλασσα.**

Γραφιστική εικόνα της ζωής, με λόγια ζωγραφίζει εκείνες τις ζάρες του πετσιού μας, που κρύφτηκαν στο χρόνο. Οι επιφάνειες φωνάζουν και τα μέσα χτίσματα είναι όλο ρυθμούς.

Ιντερμέτζο

**Με το άλογό μου το κόκκινο
βοριάδες, νοτιάδες μαζί μεγαλώσαμε
και τα μεγάλα μάτια του
την ώρα που τ ' αποχαιρετούσα
προβολείς ανακριτικού θαλάμου
πάνω μου στήθηκαν, θυμάμαι.**

Η γλαφυρότητα της αλληγορίας, η πυκνότητα του εννοιακού πεδίου στην εικόνα της ζωής, και η σύνθεση των δύο : λόγου και συναισθήματος :

**Οι γνώσεις μου ένα τίποτα αποδείχθηκαν
δεν μπόρεσα να ξεδιαλύνω
της πατρίδας μου το άσπρο και μπλε
της ζωής μου της λιτοδίαιτης
τα βαθιά σημάδια
τα καλοκαίρια μου καλωσόρισα
μετανάστες στα λιμάνια
ψάχνοντας για να μάθω
αν επιστροφή και μετεμψύχωση
είναι το ίδιο πράγμα.**

Ο Γιώργος Παπούλιας γεννήθηκε στα Βάτικα της Λακωνίας. Μετανάστης στη Γερμανία, συμμετείχε στην έκθεση βιβλίου στην Φραγκφούρτη το 1976. Έχει ιδιαίτερη σημασία η παρουσία του στη γερμανική λογοτεχνία, είτε με δικά του ποιητικά έργα, είτε μεταφρασμένα από τα ελληνικά, είτε γραμμένα απ' ευθείας στα γερμανικά. Η πορεία του συγγενεύει την ελληνική σύγχρονη λογοτεχνία με την ευρωπαϊκή, ιδιαίτερα με το έργο του : " In Nuremberg regent Es noch- Στη Νυρεμβέργη ακόμη βρέχει" . Στην Νυρεμβέργη το πολιτιστικό τμήμα του Δήμου τον έχει παρουσιάσει στο γερμανικό κοινό με μεταφράσεις ποιημάτων, αλλά και με την αυτοτελή συλλογή του στα γερμανικά ως Ρέκβιεμ . Η παρουσίασή του έγινε από ομάδα καλλιτεχνών της όπερας της Νυρεμβέργης στις 10 Οκτωβρίου 1989. Συμμετέχει στη σημερινή κίνηση των ιδεών και στην πνευματική κίνηση του καιρού μας.

Χανιά 15-7-2000
Νίκος Χριστάκος